

УКРАЇНА

(19) UA (11) 53862 (13) U
(51) МПК (2009)
A01K 61/00МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІОПИС
ДО ПАТЕНТУ
НА КОРИСНУ МОДЕЛЬвидається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ОТРИМАННЯ ТОВАРНИХ ХАРЧОВИХ СЛИМАКІВ РОДИНИ HELICIDAE

1

2

(21) u201003025

(22) 17.03.2010

(24) 25.10.2010

(46) 25.10.2010, Бюл. № 20, 2010 р.

(72) КРАЖАН СТАЛІНА АНАТОЛІЙВНА, КОБА СВІ-
ТЛАНА АНДРІЙВНА, ГРИГОРЕНКО ТЕТЯНА ВО-
ЛОДИМИРІВНА(73) ІНСТИТУТ РИБНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРА-
ЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ АГРАРНИХ НАУК(57) Спосіб отримання товарних харчових слимаків
родини Helicidae, що включає утримання слимаків
в закритих приміщеннях, який **відрізняється** тим,

що як матеріал використовують слимаків видів
Helix aspersa maxima та *Helix aspersa aspersa* ві-
ком 8-12 тижнів, які для вирощування на товар
розміщують зі щільністю посадки 240-300 екз./м² у
ємностях (різного типу) під нахилом на стелажах,
причому температура в приміщенні має бути в
межах 20±1 °С, вологість вдень повинна бути на
рівні 75±3 %, вночі - 90±3 %, добовий раціон сли-
маків становить 10 % від маси тіла, як корм вико-
ристовують штучні та природні корми, а весь цикл
вирощування слимаків до товарної маси триває 4-
8 місяців.

Корисна модель відноситься до сільськогос-
подарської галузі, зокрема до вирощування харчо-
вих слимаків, та може бути використана для отри-
мання товарних харчових слимаків родини
Helicidae.

Відомий спосіб розведення слимаків за Попо-
вим В.Н., який включає методи збору, розведення
та вирощування різних видів харчових слимаків з
природних популяцій, які поширені в Україні, їх
використання та переробку [Съедобные улитки
Украины и их хозяйственное использование. -
2005. - 40 с].

Недоліком відомого способу є те, що створен-
ня виробничої бази для отримання кладок чи хар-
чової ікри, потребує спеціалізованих закритих
приміщень, де постійно необхідно дотримуватись
певних параметрів оточуючого середовища, ці
параметри повинні бути сталими та не змінюва-
тись протягом доби. Даний спосіб потребує вели-
ких затрат при обслуговуванні, що збільшує собі-
вартість продукції. Крім того автор
вищезазначеного способу використовує види сли-
маків з природних популяцій України, які стають
статевозрілими за 2-3 роки, що уповільнює процес
отримання кладок, що також є економічно не вигід-
ним для виробництва.

Зазначені недоліки усуваються запропонова-
ним способом.

В основу корисної моделі поставлено задачу
розробити спосіб отримання товарних харчових
слимаків, який би забезпечив більш економічно

вигідну технологію отримання товарних харчових
слимаків шляхом використання харчових слимаків
видів *Helix aspersa maxima* та *Helix aspersa asper-*
sa, які мають більшу кількість та розмір яєць, стро-
ки відкладання кладок яких можна регулювати та
які мають меншу тривалість статевого дозрівання.

М'ясо слимаків унікальне по своєму складу та
дуже поживне, зокрема, вміст білку у ньому на
третину вище, ніж у курячому. Завдяки наявності
повного комплексу незамінних амінокислот, вели-
кій кількості кальцію, який добре засвоюється ор-
ганізмом людини, невеликій кількості жиру, який
складається з ненасичених жирних кислот, які не
накопичують холестерину, воно є по своїй суті
дієтичним продуктом, який повністю відповідає
сучасним вимогам дієтичного харчування. Ікра
слимаків унікальна по своєму складу і характери-
зується вмістом білку, ліпідів, вуглеводів, макро-
та мікроелементів і складає 21,53 Ккал на суху
речовину. Хімічний склад ікри телексів характери-
зується вмістом води - 85,34%, жиру - 0,17%,
білку - 5%, золи - 2,58%, безазотистих екстрактив-
них речовин (БЕР) - 7%.

Великий інтерес до штучного відтворення хар-
чових слимаків, полягає в тому, що на відміну від
природних популяцій геліксів, чисельність яких в
природних умовах знижується, що пов'язано з за-
брудненням оточуючого середовища, то викорис-
тання видів *Helix aspersa maxima* та *Helix aspersa*
aspersa має свої переваги. Лише в контрольованих
штучних умовах можна уникнути негативних чин-

(19) UA (11) 53862 (13) U

ників і гарантовано вирощувати слимаків (за 4-8 місяців) з високими харчовими характеристиками та вільних від різного роду забруднень.

Великий інтерес до штучного отримання кладок харчових слимаків, полягає в тому, що на відміну отримання кладок харчових слимаків видів *Helix aspersa maxima* та *Helix aspersa aspersa* від природних популяцій геліксів, вони мають більшу кількість та розмір яєць, строки відкладання кладок можна регулювати. В контрольованих умовах можливо уникнути негативних чинників та мати більший відсоток виходу молоді з кладок.

Спосіб здійснюється наступним чином.

Молодь слимаків віком 8-12 тижнів для вирощування на товар розміщують з щільністю посадки 240-300 екз/м² у ємкостях (різного типу) під нахилом на стелажах. В приміщенні має бути стала температура в межах 20±1°C, вологість вдень повинна бути на рівні 75±3%, вночі - 90±3%. Вентиляція повинна надходити на всі поверхні стелажу, та забезпечувати необхідну температуру на всіх рівнях. В приміщенні не залежно від природного повинно бути штучне освітлення. Підлога повинна бути водостійка, із зливними стоками (каналізацією) для відливу води після миття ємкостей. Добовий раціон слимаків становить 10% від маси тіла. В якості корму використовують штучний корм до складу якого повинні входити кальцій та вітамінні добавки (суміш пшениці, сої, крейди, ін.), рослин-

ність (салат, кульбабу, конюшину, лопух, рапс, тощо) та овочі (огірки, кабачки, моркву, капусту, гарбуз, тощо). Ємкості з слимаками щоденно двічі на день зрошують. Цикл вирощування слимаків до товарної маси триває 4-8 місяців. Вихід товарних слимаків становить 70%. Середня маса товарних слимаків *Helix aspersa maxima* у віці 4-6 місяців - 10-18г, *Helix aspersa aspersa* у віці 6-8 місяців - 8-16г.

Спосіб отримання товарних харчових слимаків родини *Helicidae* випробовували у лабораторних умовах, акваріальних та теплицях Інституту рибного господарства НААНУ (м. Київ), приватних господарствах Київської та Луганської областей. Дослідження показали, що запропонований спосіб максимально скорочує строки технології та собівартість продукції.

Джерела інформації:

1. Попов В. Н. Съедобные улитки Украины и их хозяйственное использование. - 2005. - 40 с.

2. Кражан С. А. Мякотелое чудо // Журнал "Огородник". - 2004. - № 6. - С.40-43.

3. Кражан С. А., Григоренко Т. В., Коба С. А. Вирощування їстівних слимаків (*Helix aspersa aspersa* та *Helix aspersa maxima* в закритих приміщеннях. Актуальні проблеми аквакультури та раціонального використання водних біоресурсів. // Матеріали міжнародної наукової конференції 26-30 вересня 2005 р., м. Київ. С126-127.